

STANY ZJEDNOCZONE

flaga

mapa

godło

Informacje ogólne

powierzchnia:	9,8 mln km ²	
ludność:	325 mln	
głowa państwa (prezydent):	Joe Biden	
premier (szefem rządu jest prezydent)		od 20.01.2021
minister gospodarki	Gina Raimondo	od 02.02.2021
minister finansów	Janet Yellen	od 26.01.2021
minister spraw zagranicznych	Antony Blinken	od 26.01.2021
minister rolnictwa	Thomas James Vilsack	od 24.02.2021
USTR	Katherine Tai	od 18.03.2021
ambasador USA w Polsce	Mark Brzezinski	od 22.02.2022
ambasador RP w USA	Marek Magierowski	od 23.11.2021
ostatnie wybory prezydenckie	3.11.2020	

Źródło: IMF World Economic Outlook.

1. Informacje ogólne, sytuacja gospodarcza

Stany Zjednoczone Ameryki są konstytucyjną republiką federalną obejmującą 50 stanów oraz jeden federalny okręg stołeczny (Dystrykt Kolumbii), głową państwa jest prezydent. Stolica: Waszyngton D.C., waluta: dolar USA = 100 centów.

Główne zasoby naturalne USA: węgiel, miedź, złoto, srebro, ołów, cynk, molibden, fosforyty, metale ziem rzadkich, uran, boksyt, rtęć, związki potasowe, ropa naftowa, gaz ziemny (aktualnie światowy lider w wydobyciu tego surowca), wolfram.

Rynek zapewnia skalę rozwoju, co pozwala na wzrost kapitału i dalszą ekspansję. Przedsiębiorstwa działające na terytorium USA muszą spełniać wymagania zawarte jednocześnie w prawie federalnym (obowiązującym na terytorium całego kraju), stanowym i w prawie lokalnym (na terytorium danego okręgu).

USA posiadają najwyższy na świecie poziom importu, przy równocześnie wysokim deficycie handlowym. Redukcja ujemnego salda w wymianie handlowej jest celem Rządu USA. Największymi partnerami handlowymi są: Chiny, Kanada, Meksyk. USA lokują na tych rynkach około 40% swojego eksportu, a

importują ok. 50%. Spośród państw UE czołowymi partnerami USA są: Niemcy, Wlk. Brytania, Włochy, Francja, Holandia.

USA odgrywają znaczącą rolę w międzynarodowych organizacjach gospodarczych, takich jak: ONZ (oraz powiązanych: WTO, FAO, WHO i in.), OECD, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, G7, G8, G20.

Gospodarkę Stanów Zjednoczonych cechuje wysoka konkurencyjność i dynamika wzrostu.

USA są jednym ze światowych liderów innowacji i badań naukowych, co przekłada się na silną pozycję w sektorze high-tech. Konsumenci amerykańscy charakteryzują się wysoką siłą nabywczą oraz wysokimi wymaganiami wobec produktów i usług. Gospodarka kraju opiera się przede wszystkim na sektorze usług, z wciąż znacznym udziałem przemysłu i przetwórstwa przemysłowego. Ważnymi gałęziami gospodarki są energetyka, wydobywanie surowców, usługi finansowe, rozwój technologii i inżynierii oraz przemysł farmaceutyczny. Stany Zjednoczone są jednym z najważniejszych pozaeuropejskich partnerów handlowych Polski.

Rynek Stanów Zjednoczonych zapewnia skalę rozwoju, co pozwala na wzrost kapitału i dalszą ekspansję. Przedsiębiorstwa działające na terytorium USA muszą spełniać wymagania zawarte jednocześnie w prawie federalnym (obowiązującym na terytorium całego kraju), stanowym i w prawie lokalnym (na terytorium danego okręgu).

Biorąc pod uwagę wielkość rynku i siłę nabywczą społeczeństwa, zapotrzebowanie wielkiego przemysłu USA, możliwości sprzedaży dla polskich eksporterów oferują praktycznie wszystkie sektory gospodarki przy spełnieniu wymagań jakościowych, stosownej rejestracji (w zależności od produktu) oraz cen polskich towarów oferowanych dla rynku USA.

W ostatnich latach USA utrzymują się na 8. pozycji pod względem wielkości polskiego importu (trzeci partner spoza UE, po Chinach i Rosji) oraz na 8-9. pozycji pod względem wielkości polskiego eksportu. Największymi partnerami handlowymi Stanów Zjednoczonych są: Chiny, Kanada, Meksyk. USA lokują na tych rynkach około 40% swojego eksportu, a importują ok. 50%. Spośród państw UE czołowymi partnerami USA są: Niemcy, Wlk. Brytania, Włochy, Francja, Holandia.

2. Wymiana handlowa Polski z USA.

Polska i Stany Zjednoczone są strategicznymi partnerami gospodarczymi o długiej i silnej tradycji handlowej i inwestycyjnej oraz ambitnych planach przyszłej współpracy.

Współpraca ta wyraźnie zintensyfikowała się w ostatnich latach, co znajduje odzwierciedlenie w danych handlowych, wzrastających z każdym rokiem. W 2022 r. odnotowaliśmy rekordowe obroty handlowe między Polską i Stanami Zjednoczonymi, które osiągnęły wartość 27,2 mld USD (wobec 19,5 mld USD w 2021 r.; eksport w 2022 r. wyniósł 10,8 mld USD, import 16,4 mld USD).

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

NBP szacuje, że wartość amerykańskiego kapitału zainwestowanego w Polsce na koniec 2020 r. wyniosła 4,2 mld USD.

Amerykańskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane głównie w przetwórstwie przemysłowym (47,5%) oraz w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (21,8%). Najwięcej, bo blisko 60% podmiotów z kapitałem amerykańskim, było zarejestrowanych w woj. mazowieckim. Następne w kolejności było woj. dolnośląskie, gdzie zarejestrowano 4,4% tego typu podmiotów.

Według ostatnich dostępnych danych GUS, na koniec 2020 r. funkcjonowało w Polsce 667 podmiotów z udziałem kapitału USA, z czego ponad połowa (tj. 368) zatrudniała do 9 osób.

W Polsce zainwestowali m.in. Pfizer, Ecolab (farmacja), Ford, Tenneco Automotive (motoryzacja), Pratt and Whitney, PZL-Mielec (Lockheed Martin, przemysł lotniczy), Can-Pack, Indesit Company, International Paper, Whirlpool Polska (wyroby przemysłowe), Philip Morris, Mondelez, Pepsi Cola, Avon, Johnson and Johnson, COTY, Procter & Gamble, Colgate – Palmolive, HJ Heinz, Levi Strauss, SC Johnson, Estee Lauder (dobra konsumpcyjne), IBM Polska, DELL, Hewlett Packard Enterprise, Intel Technology, Oracle, Microsoft, Cisco Systems, Google, Xerox (IT), CBRE Corporate Outsourcing (nieruchomości i budownictwo).

Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych na koniec 2017 r. osiągnął wartość 812,6 mln USD (2,7% ogólnej skumulowanej wartości polskich BIZ). Napływ polskich inwestycji do USA na koniec 2017 r. wyniósł 95,9 mln USD, podczas gdy jeszcze rok wcześniej odnotowano dezinvestycje rzędu 15,5 mln USD.

4. Dostęp do rynku

Średnia stawka celna w imporcie do USA jest relatywnie niska, choć występują niekiedy tzw. kominy taryfowe. Obszerna taryfa celna z regulacjami w imporcie opublikowana jest na stronach Komisji ds. Handlu Międzynarodowego (*U.S. International Trade Commission*) oraz Agencji Ceł i Ochrony Granic (*U.S. Customs and Border Protection*). Pozycja zdobyta przez biznes na rynku USA otwiera możliwości w skali globalnej. Polski eksport odbywa się na zasadach wywozu z państw Unii Europejskiej. Wśród barier technicznych oraz regulacyjnych należy wymienić spełnienie specyficznych wymagań rynku USA, takich jak: standaryzacja, certyfikacja, akredytacja, normy techniczne i procedury zgodności, oznakowanie towarów, bezpieczeństwo produktów, ochrona środowiska, ochrona konsumentów. USA stosują bariery systemowe: w zamówieniach rządowych *Buy American Act*, które nakładają obowiązek wkładu USA w ofercie zagranicznej, dostęp do sektora morskiego reguluje *Jones Act*, a stosowanie środków antydumpingowych *Anti-dumping measures: practice of zeroing*.

Szczególne wymagania dotyczą kwestii sanitarnych, fitosanitarnych i weterynaryjnych, co powoduje utrudnienia dla polskiego eksportu rolnego (zwłaszcza towarów świeżych oraz schładzanych).

5. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Do najważniejszych dokumentów **regulujących zasady współpracy gospodarczej i handlowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi** zaliczyć należy m.in.:

- Traktat o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, sporządzony w Waszyngtonie dnia 21 marca 1990 r. (Dz.U. nr 97, poz. 467 z dn. 15.09.1994 r., z późn. zm.).
- Protokół dodatkowy między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki do Traktatu o stosunkach handlowych i gospodarczych między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki podpisany w Brukseli dn. 12.01.2004 r. (Dz.U. nr 3, poz. 14 z dn. 7.01.2005 r.).
- Umowa między Rządem RP a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o współpracy naukowo-technicznej (MP nr 25, poz. 271 z dn. 13.04.2007 r.). Umowa wygasła, nowa umowa została podpisana w dn. 23.04.2018 r. w Waszyngtonie D.C.
- Konwencja między RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w Warszawie dnia 13 lutego 2013 r. (Ustawa z dn. 21.06.2013 r. w Dz.U. z dn. 30.08.13

r., poz. 995, tekst Konwencji opublikowany jest na stronie www.finanse.mf.gov.pl w zakładce ABC Podatków/Umowy międzynarodowe).

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Obok współpracy z USA na forum organizacji międzynarodowych oraz UE, rozwijany jest w relacjach bilateralnych Polsko-Amerykański Dialog Gospodarczy (PADG), prowadzony przy współpracy Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii z Departamentem Handlu USA. Dialog koordynowany jest na poziomie podsekretarzy stanu właściwych dla współpracy dwustronnej Polski i USA. Promocja polskiej gospodarki i inwestycji w USA odbywa się m.in. poprzez działalność zagranicznych biur handlowych (ZBH) Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, Grupy PFR https://www.paih.gov.pl/o_agencji/Zagraniczne_Biura_Handlowe. ZBH promują polski eksport towarów i usług przy współpracy z: biznesem, organizacjami, samorządem, realizatorami programów promocji, izbami, stowarzyszeniami. Działania ZBH obejmują usługi dla polskich przedsiębiorstw: udzielanie informacji o rynku, wsparcie dla realizatorów branżowych programów promocji, obsługę misji handlowych, organizowanie seminariów i konferencji, prowadzenie szkoleń dla polskich eksporterów, współtworzenie sieci kontaktów, wyszukiwanie i weryfikacja partnerów, organizowanie spotkań B2B, pomoc przy wprowadzaniu towaru na rynek.

W USA działają ZBH Waszyngton i ZBH Los Angeles. W połowie 2018 r. ma powstać ZBH w Nowym Jorku i Houston.

W Polsce podobną rolę pełnią Centra Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE przy Urzędach Marszałkowskich).

7. Branże perspektywiczne/ możliwości współpracy

USA mają znaczny potencjał gospodarczy, wysoki poziom innowacyjności i zaawansowania technologicznego.

Polska opowiada się za rozwojem współpracy w obszarze energii, w tym, bezpieczeństwa i dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia, efektywności, w ochronie klimatu. Państwa UE (w tym Polska) poparły na Szczycie 2009 UE-USA utworzenie Rady ds. Energii (*US-EU Energy Council*). Polska rozwija niekonwencjonalne metody poszukiwania i wydobycia gazu, współpracuje m.in. z USA w tej dziedzinie. Terminal LNG w Świnoujściu tworzy możliwości współpracy w dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia. Pierwsza dostawa LNG do Polski z USA jest faktem godnym odnotowania w 2017 r. Zachęty do współpracy tworzą porozumienia: wspólna deklaracja (MG) z Departamentem Energii USA i Departamentem Handlu USA dotycząca współpracy przemysłowej i handlowej w dziedzinie energii jądrowej, memorandum o porozumieniu między Rządem RP a Rządem USA o współpracy w zakresie czystej, efektywnej energii. Impuls dają deklaracje z Polsko-Amerykańskiego Szczytu Gospodarczego (2018) z udziałem biznesu, Departamentu Handlu USA, AmCham, Polsko-Amerykańskiej Rady Biznesu, PAIH, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii i innych ministerstw.

8. Polskie biura ekonomiczno-handlowe w USA

Wydział Ekonomiczny Ambasady RP w Waszyngtonie

1503 21st Street, N.W.

Washington, D.C. 20036

Tel: +1 202 4991743

Radca Bartosz Folusiak, Kierownik WE

E-mail: Bartosz.folusiak@msz.gov.pl

<http://www.waszyngton.msz.gov.pl>